

ПОГОДЖЕНО
*Протокол засідання
педагогічної ради гімназії*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ № _____
від _____ *.08.2021*

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
для 5-9 класів
Жилинецької гімназії
Ярмолинецької селищної ради
Хмельницької області
на 2021-2022 навчальний рік

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення гімназії.

Розділ 2. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Розділ 3. Навчальний план та його обґрунтування.

Розділ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 5. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ 6. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Розділ 1

Призначення гімназії та засоби його реалізації

Головне завдання колективу гімназії

Забезпечити безперервність освітнього процесу у гімназії, охопити всіх дітей шкільного віку якісним навчанням та зберегти здоров'я і життя здобувачів освіти.

Мета діяльності гімназії:

Розвивати творчу, відповідальну, толерантну, демократичну особистість;

Удосконалювати уроки шляхом упровадження активних форм роботи. Забезпечити сприятливі умови для фізичного, інтелектуального, полікультурного становлення особистості кожного учня, досягнення ним рівня освіченості, відповідного ступеня навчання, розвиток потенційних можливостей з урахуванням їх пізнавальних інтересів і нахилів;

Формувати ключові життєві компетентності та громадянські якості громадян України;

Виховувати гуманну, вільну особистість з використанням новітніх форм і методів навчання дітей та вчителів, сприяти реалізації особистісно-орієнтовного підходу;

Готувати молодь до самостійної, активної, творчої життєдіяльності в нових соціальних і культурних умовах, вчити вмінню планувати стратегію власного життя, визначати своє життєве кредо й свій життєвий стиль.

Сприяння формуванню в здобувачів освіти знань, умінь і навичок, необхідних для майбутнього успішного вибору професії; розвитку пізнавальної творчої активності особистості; природних здібностей; уяви і продуктивного мислення з гуманістичним світосприйняттям і почуттям відповідальності за долю України, її народу; вихованню естетичних смаків; ведення здорового способу життя.

Жилинецька гімназія здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про заклад загальної середньої освіти.

Основними засобами реалізації призначення гімназії є:

- Надання можливості здобувачам освіти спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- Надання здобувачам освіти можливості вибору темпу засвоєння навчального матеріалу;

- Інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;

Розділ 2

Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Основні завдання:

- Виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в національній самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне до досконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.
- гарантування наступності освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що озберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Результати навчання спрямовані на формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно

		<p>вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p>

		Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p>

		<p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм</p>

		<p>побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освітисоціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у</p>

	формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Розділ 3

Навчальний план та його обґрунтування

Навчальні плани зорієнтовані на роботу гімназії за 5-денним навчальним тижнем.

2021-2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань» і закінчується не пізніше 1 липня. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня по 31 грудня 2021 року,

II семестр – з 17 січня по 3 червня 2022 року.

Тривалість уроків у закладі становить для 5-9 класів – 45 хвилин.

Освітню програму гімназії укладено за такими освітніми галузями: *Мови і літератури, Суспільствознавство, Мистецтво, Математика, Природознавство, Технології, Здоров'я і фізична культура*

Навчальний план для 5,6,8,9 класів Жилинецької гімназії.

(5,6,8 кл. - складено відповідно до таблиці 12; 9 кл.- складено відповідно до таблиці 12
Типової освітньої програми згідно наказу МОН № 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин по класах				
		5	6	8	9	Разом
	<i>Інваріантна складова</i>					
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2	10
	Українська література	2	2	2	2	8
	Англійська мова	3	3	3	2	11
	Російська мова	-	-	-	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
	Історія України	1	1	1,5	1,5	5

Суспільствознавство

	Всесвітня історія	-	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	-	1	1
					-	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-		
	Образотворче мистецтво		1	-	-	1
	Мистецтво	1	-	1	1	3
Математика	Математика	4	4	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	4
	Геометрія	-	-	2	2	4
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	6
	Географія	-	2	2	1,5	5,5
	Фізика	-		2	3	5
	Хімія	-		2	2	4
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	6
				2		
			1			6
Технології	Інформатика	1			2	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		26,5	29,5	31,5	34	120,5
Варіативна складова						
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	31	33	33	126
Всього		26,5	29,5	31,5	34	120,5

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Навчальний план для здобувача освіти 7 класу

Зозулі Назара Вадимовича

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>
Мови і літератури	Українська мова	0,63
	Українська література	0,5
	Іноземна мова	0,75
	Зарубіжна література	0,75
Суспільствознавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Математика	Математика	1
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,37
	Технології	Трудове навчання
	Інформатика	0,25
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,25
	Фізична культура	0,75
Разом		8

**Навчальний план для здобувача освіти 7 класу
Гунька Богдана Дмитровича**

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>
-----------------------	-----------------	-----------------------------------

Мови і літератури	Українська мова	0,63
	Українська література	0,5
	Іноземна мова	0,75
	Зарубіжна література	0,75
Суспільствознавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Математика	Математика	1
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,37
Технології	Трудове навчання	0,25
	Інформатика	0,25
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,25
	Фізична культура	0,75
Разом		8

**Навчальний план для здобувача освіти 7 класу
Барановського Максима Богдановича**

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>
Мови і літератури	Українська мова	0,63
	Українська література	0,5
	Іноземна мова	0,75
	Зарубіжна література	0,75
Суспільствознавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Математика	Математика	1
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,37
Технології	Трудове навчання	0,25
	Інформатика	0,25
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,25
	Фізична культура	0,75
Разом		8

**Навчальний план для здобувачки освіти 7 класу
Тарасюк Даші Анатоліївни**

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>
Мови і літератури	Українська мова	0,63
	Українська література	0,5
	Іноземна мова	0,75
	Зарубіжна література	0,75
Суспільствознавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Математика	Математика	1
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,37
	Технології	Трудове навчання
	Інформатика	0,25
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,25
	Фізична культура	0,75
Разом		8

**Навчальний план для здобувачки освіти 8 класу
Каревич Дар'ї Юрїївни**

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		28,5+3
<i>Корекційно-розвиткові заняття</i>	Корекція розвитку	2
	Лікувальна фізкультура	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		36

Розділ 4

Особливості організації освітнього процесу

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота у парах змінного складу) за умови, що окремі здобувачі освіти виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії впершу чергу покликані показати здобувачам освіти практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Здобувачі освіти можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 5

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Об'єктами контролює рівень сформованості ключових компетентностей здобувачів освіти, та відповідність вимогам до моделі випускника;

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують та розвивають способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 5-9 класа підлягають бальному оцінюванню за 12-бальною шкалою та державною підсумковою атестацією.

Державна підсумкова атестація передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Здобувачі освіти одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Розділ 6

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми
Перелік навчальних програм
за якими працює Жилицька гімназія
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 5 класу) для 6-9 класів
18	Іноземні мови (англійська)